

Albertine Hanneke Eikema is geboren in Benningbroek op 23 maart 1925. Ze is de dochter van Jan Eikema en Gezina Hermanna Nijk. Hanneke had een zus. Haar vader was dominee en ze bracht haar jeugd door in Zaandam. Ze zit op het vlakbij gelegen Gemeentelijk Lyceum.

Hanneke was actief padvindster. Ze was eerst kabouter en werd later waterpadvindster en pionier bij groep 3, de Bestevaergroep van het NPG in de Zaanstreek. Ten hoogste 24 waterpadvindsters vormden een watervendel. Deze werden vernoemd naar een schip. Een watergroep had zowel een kabouterkring als een padvindster- en pioniervendel. Ook een groep werd naar een schip vernoemd. Hanneke haalde verschillende vaardigheidsinsignes zoals handenarbeid, handig meisje, schaatsen rijden, sport en gids.

Na de meidagen van 1940 ging ze met haar Scoutinggroep op verzoek van het Rode Kruis langs de deuren om mensen te vragen bloed te doneren voor de gewonde soldaten. Ze volgde tijdens de oorlog een opleiding bij de Academie voor Lichamelijke Opvoeding in Amsterdam en bleef illegaal actief in de padvinderij.

Zij luisterde in 1943 thuis een gesprek af tussen haar vader Jan Eikema en Guurt van Houten. Zij volgde Van Houten vervolgens naar haar huis en sprak haar aan omdat ze ook deel wilde nemen aan het verzet. Eikema raakte op deze manier betrokken bij het verzet zonder dat haar vader daar weet van had. Als *Ellie van Dijk* bracht ze vanaf 1943 valse papieren en voedselbonnen rond en bracht Joodse kinderen naar onderduikplekken. Later werkte ze onder bankier Walraven van Hall voor het *Nationaal Steun Fonds*. Als koerierster bracht Hanneke voor deze organisatie miljoenen guldens rond. Ook werd ze belast met het vinden van vergaderplekken voor verzetsleiders. Ze is erbij als Van Hall op 27 januari 1945 bij een verraden bijeenkomst wordt opgepakt. Van Hall wordt gefusilleerd, zelf belandt ze in het Huis van Bewaring aan de Amstelveense Weg, waar ze tot kort voor de bevrijding vast zit. Tijdens haar gevangenschap wist ze hele kleine briefjes te schrijven die de gevangenis uit gesmokkeld werden en naar haar familie gestuurd werden. Hanneke kwam direct na de bevrijding vrij.

Op 7 mei 1945 was ze samen met Gijs, de broer van Walraven van Hall, aanwezig bij het Damincident, waar bij een schietpartij tientallen mensen om het leven komen en scouts eerste hulp verlenen.

Kabouters, padvindsters en pioniers konden voor en na de oorlog voor ieder jaar dat ze lid waren, een jaarblaadje krijgen. Omdat Scouting een groot deel van de oorlog verboden was,

JAARBLAADJES.

Er is door het Hoofdbestuur besloten dat er geen jaarblaadjes worden uitgereikt voor de tijd van April '41 tot Mei '45, daar het erg moeilijk te beoordeelen is wie wel en wie niet doorwerkte. Er wordt overwogen of er een speciaal oorlogs-jaarblaadje zal worden gemaakt, waarvoor bijzondere eischen zullen worden gesteld. Dit zal dan nog bekend worden gemaakt. De leidsters worden verzocht zich strikt aan deze regel te houden ter voorkoming van moeilijkheden.

werd er een speciaal *Oorlogsblaadje* (oranje jaarblaadje) uitgereikt, bedoeld voor padvindsters die tijdens de oorlog hun padvindsterscontacten hebben warm gehouden. Dit ondanks het risico dat dit met zich meebracht door het verbod door de bezetter. Ook Hanneke kreeg een 'Oorlogsblaadje'. Haar exemplaar ligt in het Verzetsmuseum in Amsterdam.

Na de oorlog was Eikema enkele maanden werkzaam als bewaakster in Kamp Irene in Farmsum, waar vrouwelijke collaborateurs geïnterneerd worden. Ook werkte ze een tijd op Paleis 't Loo als verzorgster van de getraumatiseerde verzetsmensen die daar verpleegd worden. In 1946 emigreerde ze naar Zweden, waar ze als huishoudelijke hulp in dienst komt van de adellijke familie Rappe. In 1947 trouwt ze met Fredrik, één van de zoons van het gezin. Met hem krijgt ze vier kinderen en emigreert ze in 1956 naar de Verenigde Staten waar in Montana belandt.

Op latere leeftijd gaat ze meer over haar oorlogservaringen vertellen en houdt ze regelmatig lezingen. Ze hertrouwde met dhr. Ippisch en schreef onder de naam Hanneke Ippisch enkele kinderboeken. Ook verscheen in 1996 haar memories *Sky: A True Story of Courage During World War II*. Dit voor kinderen zeer toegankelijke boek wordt gebruikt als lesmateriaal over Nederlandse illegaliteit op Amerikaanse scholen. Ze overleed in Missoula (Montana) op 15 april 2012. Door haar dochter Liedeke werd haar archief in 2025 aan het Verzetsmuseum in Amsterdam geschonken.

Meer informatie

[Hanneke Ippisch-Eikema - Wikipedia](#)

[Jan Eikema - Wikipedia](#)

[De Zaanstreek in de Tweede Wereldoorlog \(4\): Jan Eikema – De Zaanstreek in de Tweede Wereldoorlog \(meitotmei.nl\)](#)

[Lijst van Noord-Hollandse Vrouwen in verzet - Noord-Hollands Archief](#)

[De uitgestelde bevrijdingsdag van een Zaanse](#)

[domineesdochter – De Zaanstreek in de Tweede Wereldoorlog \(meitotmei.nl\)](#)

[Amazon.com: Sky: A True Story of Courage During World War II \(9780613094672\): Ippisch, Hanneke: Books](#)

[The Children's War: Sky: a True Story of Courage during World War II by Hanneke Ippisch VerzetsMuseum | Details](#)

[Hanneke Eikema \(Bennebroek, 23 maart 1925 - Missoula, 15 april 2012\) - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[De schalmei; officieel orgaan voor besturen en leidsters van het Nederlandsche Meisjesgilde, jrg 17, 1946, no. 7, 1946 » 1946-05 - Pag. 3 | Delpher](#)

[De schalmei; officieel orgaan voor besturen en leidsters van het Nederlandsche Meisjesgilde, jrg 21, 1950, no. 1, 1950 » 1950-01 - Pag. 26 | Delpher](#)

[De schalmei; officieel orgaan voor besturen en leidsters van het Nederlandsche Meisjesgilde, jrg 17, 1945-1946, no. 4, 1946 » 1946-02 - Pag. 3 | Delpher](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.